

RÅ 2007 ref. 68

En enskild som hos en myndighet begär att få ta del av en allmän handling behöver inte, i de fall myndigheten har lokaler på flera ställen, vända sig till det ställe där handlingen förvaras med sin begäran. Myndigheten är dock inte skyldig att - sedan den sekretessprövat handlingen - tillhandahålla den på något annat ställe än det där myndigheten förvarar den.

B.F. begärde hos Kriminalvårdens huvudkontor att få ta del av samtliga livstidsdomar från år 1990 och framåt. Huvudkontoret beslutade att inte lämna ut de begärda uppgifterna med hänvisning till 7 kap. 21 § sekretesslagen (1980:100). B.F. inkom därefter med en ny framställning varvid han i första hand begärde att få ta del av domarna med förbehåll att han inte fick lämna vidare information om personnummer eller namn eller andra detaljer om brottet än själva brottsrubriceringen som den refererades i domen. I andra hand begärde han att få ta del av domarna med vissa uppgifter maskerade.

Kriminalvården beslutade den 18 april 2006 att inte lämna ut uppgifterna och anförde att det även om personuppgifterna skulle maskeras, fanns en risk att textmassan innehöll uppgifter som gjorde att den dömde eller hans närstående kunde identifieras, varför det inte kunde uteslutas att de kunde lida men om domarna lämnades ut. När det gällde pågående verkställigheter förvarades domarna i flertalet fall endast på den anstalt där fängelsestraffet verkställdes och alltså inte på huvudkontoret.

I överklagande hos kammarrätten vidhöll B.F. sin begäran.

Kriminalvården avstyrkte bifall till överklagandet och anförde bl.a. följande. Förbehåll bör inte tillämpas. Det är inte heller möjligt att maskera uppgifter i domarna på ett sådant sätt att det inte går att identifiera förhållanden som sekretessen skall skydda. Inte heller är det möjligt att stryka enskilda ord ur handlingarna. För det fall kammarrätten anser att ett utlämnande är möjligt hänvisas B.F. att söka domarna där de finns, nämligen i klientens akt på den anstalt där domen verkställs.

Kammarrätten i Jönköping (2006-08-14, Blänning, Grip, referent, Johansson) yttrade: Enligt 7 kap. 21 § första stycket första meningen sekretesslagen gäller sekretess inom kriminalvården för uppgift om enskilds personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon honom eller henne närstående lider men eller att fara uppkommer för att någon utsätts för våld eller annat allvarligt men om uppgiften röjs. - Av 2 kap. 14 § första och andra stycket tryckfrihetsförordningen och 15 kap. 6 § sekretesslagen framgår bl.a. följande. Begäran från enskild att få ta del av allmän

Metadata

Domstol

Regeringsrätten

Avgörandedatum

2007-10-05

Målnummer

5791-06

Lagrum

2 kap. 12 § och 14 §
tryckfrihetsförordningen
(1949:105)

15 kap. 6 § sekretesslagen
(1980:100)

Litteratur

Prop. 1975/76:160 s. 188 f.,
193 f.

prop. 2004/05:176 s. 55-59

Sökord

Allmän handling övriga frågor

Källa

Domstolsverket

handling görs hos myndighet som förvarar handlingen och prövas som regel av den myndighet som förvarar handlingen. Svarar viss befattningshavare vid myndighet enligt arbetsordning eller särskilt beslut för vården av handling, ankommer det på denne att i första hand pröva fråga om handlingens utlämnande till enskild. - Den 1 januari 2006 trädde en ny organisation i kraft på kriminalvårdens område, varvid bl.a. de tidigare lokala kriminalvårdsmyndigheterna avvecklades och ersattes av en ny myndighet, Kriminalvården. I anslutning härtill uttalades i förarbetena såvitt gällde frågan om offentlighet och sekretess bl.a. att ombildningen innebar att de formella myndighetsgränserna försvann och att all verksamhet skulle ske inom en och samma myndighet samt att inom den kriminalvårdsspecifika delen av verksamheten var den enda tillämpliga sekretessbestämmelsen 7 kap. 21 § sekretesslagen. Den organisatoriska förändringen skulle således innebära att den sekretessgräns som tidigare fanns mellan bl.a. en lokal myndighet och Kriminalvårdsstyrelsen försvann. Dock skulle gälla en reglering som innebar att endast personal som behövde tillgång till personuppgifter för att kunna utföra sitt arbete skulle ha rätt att ta del av uppgifter om klienter och andra enskilda (prop. 2004/05:176 s. 57 ff.). - Av Kriminalvårdens föreskrifter och allmänna råd om journal (KVFS 2006:14) framgår bl.a. följande. Beslut och viktiga händelser, som t.ex. domar, skall dokumenteras i en journal, som följer klienten (3-4 §§). Endast personal som behöver tillgång till journalen för att kunna utföra sitt arbete inom verksamhetsstället har rätt att ta del av den (6 §). Journalen skall förvaras hos det verksamhetsställe som ansvarar för klienten (9 §). När en intagen frigges utan att ställas under övervakning, eller sådan övervakning har upphört, skall anstalten respektive frivården efter gallring av journalen utan dröjsmål skicka den till huvudkontoret (14 §). - Slutligen framgår av Arbetsordningen för Kriminalvården [KVAF (Ao) 2006:17] punkten 16.2, att en begäran om utlämnande av allmän handling skall prövas av den befattningshavare som förvarar handlingen. Om befattningshavaren är tveksam till utlämnande av handlingen, eller om sökanden begär det, skall frågan hänskjutas till den chef som ansvarar för verksamheten där handlingen förvaras. - Av utredningen i målet framgår att B.F. har vänt sig till Kriminalvården (huvudkontoret) för att få ta del av en papperskopia av samtliga livstidsdomar från år 1990 och framåt, i första hand i dess helhet och i andra hand med de förbehåll eller inskränkningar som framgår ovan. - Kammarrätten gör följande bedömning. - I enlighet med vad som framgår av det ovan anförda skall en begäran från B.F. om att få ta del av livstidsdomar i de fall där verkställighet fortfarande pågår göras hos befattningshavare på det verksamhetsställe där klienten i fråga befinner sig. Kriminalvårdens beslut i den del det avser avslag på B.F:s begäran med hänvisning till att de aktuella domarna inte finns förvarade på huvudkontoret är därför riktigt. Till följd härav skall B.F:s överklagande i den delen avslås. - Vad gäller övriga handlingar som begärs utlämnade, dvs. de domar där verkställigheten har upphört och som i enlighet med Kriminalvårdens föreskrifter och allmänna råd förvaras på huvudkontoret, ankommer det däremot på Kriminalvården (huvudkontoret) att pröva frågan om utlämnande av dessa kan ske

med stöd av 7 kap. 21 § sekretesslagen. - Det förhållandet att en i en personjournal ingående dom är offentlig hos vederbörande domstol har därvid ingen inverkan på den sekretessprövning som skall ske i enlighet med lagrummet (jfr bl.a. Regeringsrättens avgörande RÅ 1993 not. 136). - Av utredningen i målet framgår dock att Kriminalvården har gjort denna prövning utan att ta del av innehållet i var och en av de aktuella domarna. Detta är emellertid en förutsättning för att en bedömning skall kunna göras om ett utlämnande av domarna skulle kunna innebära att någon uppgift röjs och att detta kan leda till skada på det sätt som anges i bestämmelsen. Till följd härav skall målet i denna del återförvisas till Kriminalvården (huvudkontoret) för ny handläggning. - Kammarrätten undanröjer Kriminalvårdens beslut i den del det avser begäran om att få del av de livstidsdomar från år 1990 och framåt som förvaras på Kriminalvården (huvudkontoret) och visar målet åter till Kriminalvården för ny handläggning i aktuell del. - Kammarrätten avslår överklagandet i övrigt.

B.F. överklagade kammarrättens dom och vidhöll sitt yrkande att få ta del av samtliga livstidsdomar från år 1990 och framåt som kommit in till Kriminalvården eller dess föregångare Kriminalvårdsstyrelsen. Han begärde vidare att domarna skulle göras tillgängliga på Kriminalvården i Norrköping.

Regeringsrätten uppfattade B.F:s framställning så att hans yrkanden i Regeringsrätten avsåg de domar beträffande vilka kammarrätten avslagit framställningen, dvs. de som inte förvarades på huvudkontoret.

Kriminalvården yttrade sig i målet och anförde därvid bl.a. följande.

Fr.o.m. den 1 januari 2006 är Kriminalvården en myndighet. En kopia av en dom när den tilltalade är häktad har alltid expedierats till häktet. Enligt Kriminalvårdens föreskrifter skall domen förvaras i den dömdes journal där han befinner sig. Först när kriminalvårdspåföljden har upphört skickas klientens journal till huvudkontoret för arkivering. Domar på fängelse på livstid finns således förvarade inom myndigheten. Kriminalvården har inte avhänt sig möjligheten att på begäran lämna ut domarna. Däremot är de domar som verkställs inte tillgängliga på huvudkontoret. B.F. måste därför enligt 15 kap. 6 § andra stycket sekretesslagen vända sig till det häkte, den anstalt eller den frivård som förvarar handlingen. Det är den befattningshavare på verksamhetsstället som förvarar handlingen som skall pröva utlämnandet. Det vore orimligt att till huvudkontoret hämta in alla journaler för att B.F. skall få ta del av domarna. De domar som finns arkiverade på huvudkontoret har efter sekretessprövning lämnats ut till B.F. i de delar som inte omfattas av sekretess.

Regeringsrätten (2007-10-05, Nordborg, Eliason, Kindlund, Lundin, Jermsten) yttrade: Skälen för Regeringsrättens avgörande. Enligt 2 kap. 14 § tryckfrihetsförordningen (TF) gäller att en begäran om att få ta del av en allmän handling skall göras hos den myndighet som förvarar handlingen och att begäran prövas av den myndigheten om det inte är särskilt föreskrivet att prövningen skall ankomma på någon annan myndighet.

Enligt 2 kap. 12 § TF skall allmän handling som får lämnas ut på begäran genast eller så snart det är möjligt på stället utan avgift tillhandahållas den, som önskar ta del av den, så att handlingen kan läsas, avlyssnas eller på annat sätt uppfattas. Kan en handling inte tillhandahållas utan att sådan del därav som inte får lämnas ut röjs, skall den i övriga delar göras tillgänglig för sökanden i avskrift eller kopia.

Den som önskar ta del av en allmän handling har även rätt att mot fastställd avgift få avskrift eller kopia av handlingen till den del den får lämnas ut (2 kap. 13 § TF).

Av 15 kap. 6 § sekretesslagen framgår att - om viss befattningshavare vid en myndighet enligt arbetsordning eller särskilt beslut svarar för vården av en handling - det ankommer på honom att i första hand pröva fråga om handlingens utlämnande till enskild.

Regeringsrätten konstaterar att det av 2 kap. 14 § TF inte kan utläsas någon skyldighet för den enskilde att, i de fall en myndighet har lokaler på flera ställen, vända sig till det ställe där handlingen förvaras med sin begäran. Kriminalvården hade alltså inte rätt att avslå B.F:s begäran på den grunden att han lämnat in sin begäran till huvudkontoret. En annan sak är att det av 2 kap. 12 § TF inte följer någon skyldighet för en myndighet att tillhandahålla en handling på annat ställe än det där myndigheten förvarar den.

Målet bör återförvisas till Kriminalvården för prövning av begäran om utlämnande av de aktuella domarna.

Regeringsrättens avgörande. Regeringsrätten upphäver kammarrättens dom och Kriminalvårdens beslut såvitt avser frågan om utlämnande av de domar som inte förvaras på Kriminalvårdens huvudkontor och återförvisar målet till Kriminalvården för ny prövning.

Föredraget 2007-09-19, föredragande C. Mattsson, målnummer 5791-06

Lagen.nu är en privat webbplats. Informationen här är inte officiell och kan vara felaktig | [Ansvarsfriskrivning](#) | [Kontaktinformation](#)